

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

**ПДАУ**  
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ



**Кафедра фінансів, економічних досліджень і туризму**

**МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ**  
ДЛЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ

**«Статистика туризму»**

для здобувачів вищої освіти  
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за  
освітньо-професійною програмою Туризм  
спеціальності 13 Туризм та рекреація  
галузі знань 1 Транспорт та послуги

**ПОЛТАВА-2025**

**Автори:** Рудич Алла к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму; Єгорова Олена к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму; Тютюнник Юрій к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму.

Рецензент:

**Самойлик Юлія**, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та міжнародних відносин ПДАУ

Методичні розробки схвалені та рекомендовані до руку рішенням:

– кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму (протокол № 1 від 01 вересня 2025 року);

– Ради з якості вищої освіти спеціальності «Туризм та рекреація» (протокол № 1 від 01 вересня 2025 року).

Рудич А.І., Єгорова О.В., Тютюнник Ю.М. Статистика туризму: методичні розробки для виконання курсових робіт для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Туризм спеціальності J3 Туризм та рекреація галузі знань J Транспорт та послуги. Полтава : ПДАУ, 2025. 26 с.

©ПДАУ 2025 рік

## ЗМІСТ

с.

1. Загальні положення.....	3
2. Підготовка до виконання курсової роботи... ..	6
3. Орієнтовна тематика та план курсових робіт «Статистика туризму».....	7
4. Структура курсової роботи та рекомендації виконання розділів .....	8
5. Правила оформлення курсової роботи .....	12
6. Захист курсової роботи .....	16
7. Список рекомендованих джерел.....	18
Додатки... ..	21

### 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота є важливою складовою навчального процесу, що дає змогу виявити рівень засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних знань, якість їхньої практичної підготовки та здатність до самостійної науково-проектної діяльності. Вона дає змогу виявити рівень засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи.

Курсова робота – являє собою самостійну наукову роботу здобувача вищої освіти з питань проектування системи статистичних показників, статистичних таблиць, графіків, схем та статистико- математичних розрахунків відповідно до вивчення та всебічного аналізу явищ і процесів сфери туризму. Вона виконується з метою закріплення, поглиблення та узагальнення знань, одержаних під час навчання та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

*Мета курсової роботи* – здійснити всебічне статистичне спостереження та визначення і вивчення поставлених на дослідження завдань туристичної діяльності, застосувавши методи статистики.

*Завдання курсової роботи* – вирішення питань методичного та аналітичного напрямку, які повинні знайти свій прояв у знанні теоретико-методичних основ статистичних методів та вмінні практичного їх використання в аналітичних розрахунках.

Виконання курсової роботи повинне сприяти поглибленому засвоєнню лекційного курсу та спрямоване на отримання навичок вирішення практичних завдань, пов'язування теорії з практикою, вміння робити узагальнення, аналізувати, формувати висновки та пропозиції, оформлювати результати науково-дослідної роботи. Основними вимогами до курсової роботи є:

- науковий підхід: демонстрація здатності до аналізу, синтезу та обґрунтування прийнятих рішень;
- практична спрямованість: проведення статистичного спостереження туристичної діяльності, використання документації та відповідних фінансово-

економічних розрахунків;

- послідовний виклад матеріалу, де всі розділи та ілюстративний матеріал (схеми, графіки, таблиці, карти) логічно пов'язані з текстом;
- самостійність виконання дослідження, відсутність плагіату;
- дотримання вимог щодо оформлення та подання роботи у встановлений графіком термін.

У процесі підготовки та захисту курсової роботи «Статистика туризму» здобувач вищої освіти має підтвердити наступні *компетенції та програмні результати*:

ЗК4. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу недопустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

ФК17. Розуміння місця і значення статистичної, облікової, податкової та аналітичної інформації у забезпеченні діяльності суб'єктів туристичного бізнесу.

ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР23. Використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного, облікового, податкового та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу.

Інформаційною базою дослідження служать масові дані статистичних спостережень у сфері туризму України та Полтавської області, які обираються відповідно до теми. Хронологічні рамки обстеження повинні охоплювати не менше 5 років, по сукупності – не менше 20 одиниць. Оцінювання курсової роботи здійснюється за двома параметрами: оцінка змісту і оформлення курсової роботи (49 балів) та захист курсової роботи (41 бал) (табл. 1).

*Таблиця 1*

### **Шкала оцінювання курсової роботи**

Розподіл балів в межах виконання і захисту курсової роботи		Сума балів
Параметри оцінки	Бали	
Оцінка змісту курсової роботи	49	49
Оцінка якості оформлення курсової роботи	10	10
Захист курсової роботи:	41	41
- вміння аргументовано і лаконічно викласти основні результати дослідження;	20	x
- повнота та вичерпність відповідей на питання членів комісії.	21	
<b>Разом</b>	100	100

Термін подачі курсової роботи для перевірки – не пізніше як за 10 днів до встановленої дати захисту. Перевірена, але незадовільно оцінена робота після доопрацювання повертається на кафедру для подальшого захисту.

При виконанні курсової роботи здобувач зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Наявність академічного плагіату, несамотійне виконання роботи, використання штучно згенерованих текстів без належного опрацювання, інших порушень академічної доброчесності є неприпустимим.

Перед поданням роботи на кафедру здобувач повинен самотійно, за допомогою рекомендованих онлайн-сервісів, перевірити текст на наявність запозичень (без врахування списку використаних джерел та додатків). Звіт подібності подається разом із курсовою роботою.

Вимоги щодо рівня оригінальності тексту курсової роботи наведені у табл. 1.

*Таблиця 1*

**Вимоги щодо рівня оригінальності тексту курсової роботи**

Відсоток оригінальності	Рівень оригінальності	Рекомендована дія
71-100 %	Високий	Курсова робота допускається до захисту.
51-70 %	Достатній	Курсова робота потребує уваги з боку наукових керівників; допускається до захисту.
31-50 %	Умовний	Курсова робота потребує особливої уваги, може бути повернута для коригування з подальшою повторною перевіркою.
30 % і нижче	Низький	Курсова робота відхиляється та може бути прийнята до розгляду після докорінного перероблення з обов'язковою повторною перевіркою.

Роботи, які мають високий і достатній рівень оригінальності, аналізуються керівником курсової роботи з урахуванням результатів перевірки програмними засобами, а також власних знань з відповідної предметної області. Роботи з умовним або низьким рівнем оригінальності потребують обов'язкового доопрацювання та повторної перевірки на унікальність.

У випадку виявлення сфальсифікованих даних у звіті подібності, поданого особисто здобувачем вищої освіти, до нього вживаються заходи відповідно до положень Кодексу академічної доброчесності ПДАУ.

Остаточне рішення щодо наявності або відсутності в роботі академічного плагіату приймається з урахуванням результатів перевірки тексту за допомогою спеціалізованих програм із подальшим аналізом результатів перевірки науковим керівником курсової роботи, який ухвалює рішення щодо допуску курсової роботи до захисту.

## 2. ПІДГОТОВКА ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Робота здобувача вищої освіти над курсовою роботою починається із визначення та затвердження теми. При її виборі слід враховувати, що належний рівень і якість виконаної роботи забезпечуються насамперед знанням теоретичної сутності досліджуваного економічного явища. Під час роботи здобувач вищої освіти повинен проявити відповідні знання не лише з питань статистики, а й з інших економічних дисциплін (політична економія, економічна теорія, історія економіки та економічної думки, економетрики тощо).

З'ясування завдання і основного змісту курсової роботи зумовлюється назвою теми, колом показників, які будуть вивчатись та питаннями, що підлягають вирішенню. Проектуванню системи показників передують побудова статистичної моделі досліджуваного явища з урахуванням стану досліджуваного явища туристичної сфери.

Досліджуються найбільш суттєві для обраної теми показники. Розробка програми вибірки статистичних даних полягає у встановленні переліку ознак, кількісні значення яких повинні бути отримані з відповідних джерел інформації (Статистичні щорічники, статистичні збірники даних, інформація Державної служби статистики України, Державної агенції розвитку туризму) в кількості не менше 20 одиниць та використані для розрахунку показників, запроєктованих у макетах статистичних таблиць. Всі показники таблиць повинні бути записані з однаковою для кожної ознаки точністю. Отримані значення підлягають логічному та арифметичному контролю.

Процес виконання курсової роботи передбачає наступні етапи:

1. Вибір теми дослідження.
2. Складання та затвердження плану роботи.
3. Підбір і опрацювання джерел інформації за темою.
4. Визначення мети, завдань, об'єкта та предмета дослідження.
5. Збір і аналіз необхідної статистичної та ринкової інформації.
6. Проведення розрахунків застосування прийомів і методів обробки статистичних даних.
7. Оформлення тексту роботи, малюнків та додатків.
8. Перевірка тексту на рівень оригінальності.
9. Подання роботи на кафедру для рецензування керівником.
10. Захист курсової роботи перед комісією.

Здобувач вищої освіти може запропонувати власну тему, якщо вона має обґрунтоване теоретичне або практичне значення для туристичної сфери України або регіону. У такому разі здобувач повинен погодити тему і план із науковим керівником. Роботи, що не відповідають затвердженій тематиці або виконані без попереднього погодження плану, до розгляду не приймаються.

Курсові роботи виконуються у терміни, передбачені графіком навчального процесу, і подаються на кафедру не пізніше ніж за два тижні до захисту. У разі порушення термінів подання роботи без поважних причин, вона приймається до розгляду в термін ліквідації підсумкової академічної заборгованості.

Ліквідація заборгованості здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

### **3. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ТА ПЛАН КУРСОВИХ РОБІТ «СТАТИСТИКА ТУРИЗМУ»**

1. Статистичне вивчення історико-культурних ресурсів України *(за вибором, або за регіоном)*.
2. Статистичне вивчення курортних закладів України *(за вибором, або за регіоном)*.
3. Статистичне дослідження сільського зеленого туризму: стан та перспективи розвитку.
4. Статистика динаміки і тенденцій інфраструктури розваг сфери туризму *(за вибором, або за регіоном)*.
5. Статистичне вивчення інвестицій розвитку туристичного бізнесу *(за регіонами)*.
6. Статистичний аналіз ефективності діяльності туроператорів регіону *(за вибором)*.
7. Статистичний аналіз та перспективи розвитку культурно-мистецьких об'єктів *(університети, бібліотеки, музеї, театри і т.д. за вибором)*.
8. Статистичний аналіз динаміки та тенденцій розвитку туристських потоків *(за регіонами)*.
9. Статистичне вивчення стану та динаміки закладів готельного господарства *(за регіонами)*.
10. Статистичне вивчення сезонності формування та реалізації туристичного продукту *(за видами туризму)*.
11. Статистичне спостереження зайнятості працівників туристичного агенства.
12. Статистичний аналіз формування доходів туристичної діяльності *(за регіонами)*.
13. Статистичний аналіз формування витрат туристичної діяльності *(за регіонами)*.
14. Статистичне вивчення розвитку спортивного туризму та перспективи його розвитку *(за видами туризму)*.
15. Статистичне вивчення стану та динаміки інфраструктури сфери туризму *(за регіонами)*.

#### **План**

*(складається на консультаційних заняттях, залежно від*

*обраної теми дослідження та затверджується на засіданні кафедри)*

## ВСТУП

РОЗДІЛ I. ОРГАНІЗАЦІЯ СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ ... (в залежності від обраної теми роботи)

1.1. Теоретичні основи та особливості формування ...

1.2. Організація статистичного спостереження ...

РОЗДІЛ 2. СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ТА ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ АБО/ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ... (в залежності від теми роботи)

2.1. Аналіз динаміки рівня показників ...

2.2. Прийоми виявлення загальної тенденцій та екстраполяція ...

2.3. Удосконалення організації ...

## ВИСНОВКИ

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

## ДОДАТКИ

### 4. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

#### **Рекомендована структура курсової роботи:**

- Титульна сторінка (зразок – Додаток А).
- Завдання курсової роботи (Додаток Б)
- Лист оцінювання курсової роботи (додаток В).
- Зміст.
- Вступ (2 сторінки).
- Розділ 1 (теоретична частина) (до 6 сторінок).
- Розділ 2 (аналітична частина) (до 10 сторінок).
- Висновки (2 сторінки).
- Список використаних джерел (близько 20 джерел).
- Додатки.

Орієнтовний обсяг тексту курсової роботи – 20 ( $\pm$  2) сторінок тексту без списку використаних джерел і додатків.

#### ВСТУП

Вступ (2 сторінки). Обґрунтовується актуальність досліджуваної теми, дається характеристика сучасного стану питань, які вивчаються, визначається мета роботи, її завдання, вказується об'єкт і предмет дослідження, обрані методи дослідження, рівень висвітлення теми у фаховій науковій літературі. Розкривається сутність явищ, що аналізуються, їх значення з позицій макро- та мікро- процесів діяльності туристичної галузі.

**Актуальність теми** – висвітлюються сучасні дослідження обраної теми, рівень її розроблення у науковій літературі.

**Мета та завдання дослідження:** *мета – дослідження стану та визначення шляхів поліпшення предмета дослідження; завдання – перелік задач, що ставляться згідно плану і вирішуються у процесі дослідження.*

**Об'єкт дослідження** – це сукупність відношень аспектів теорії і практики науки, яка слугує для дослідження джерелом інформації, це явище або процес, який породжує проблему і потребує вивчення.

**Предмет дослідження** міститься в межах об'єкта. Це суттєві зв'язки та відношення, властивості, аспекти, які є визначальними для даного дослідження.

## ОСНОВНА ЧАСТИНА КУРСОВОЇ РОБОТИ.

### РОЗДІЛ 1.

Відповідно до обраної теми висвітлюються теоретичні та методичні основи питань, які розглядаються у курсовій роботі (обсяг до 6 сторінок).

*Підрозділ 1.1.* Вивчаються сучасні літературні джерела, періодичні видання законодавчі та нормативні документи, що присвячуються досліджуваній проблемі. Обов'язковими є посилання на літературні джерела, ставиться порядковий номер за переліком у списку використаних джерел виділених квадратними дужками (див. вимоги оформлення курсової роботи).

*Підрозділ 1.2.* Розкривається теоретичний зміст статистичного спостереження, його організація та основні види. Звертається увага на проведення спостереження, розробку документів: плану та програми спостереження, контроль за формування інформаційної бази.

### РОЗДІЛ 2.

Обсяг розділу до 10 сторінок. Дається пояснення суті динаміки, розкривається особливість побудови динамічних рядів, вивчаються вимоги їх побудови. Потрібно дати характеристику методики аналізу динамічних рядів, аналітичних показників та способів їх розрахунку. Далі аналізується показник, що визначається відповідно до теми дослідження, по об'єкту дослідження.

В *підрозділі 2.1.* характеризується динаміка досліджуваного показника. Необхідно вивчити зміни рівня досліджуваного показника за системою аналітичних показників ряду динаміки та їх середніх значень. Обґрунтувати висновки змін досліджуваного показника в абсолютних та відносних показниках.

Вихідною інформацією для написання даного розділу є дані статистичних щорічників України або Полтавської області, Україна в цифрах, Туристичні Барометри та ін. При цьому в курсовій роботі рекомендується використовувати наступний макет таблиці та систему показників для розрахунку аналітичних і середніх значень показників динаміки (табл. 2.1).

За даними табл. проводиться розрахунок середніх значень аналітичних показників ряду динаміки за наступними формулами:

1. Середній рівень *інтервального ряду* визначається за формулою середньої арифметичної простої з рівнів ряду :  $\bar{Y} = \frac{\sum Y}{n}$  .

Середній рівень *моментного ряду* розраховується за формулою середньої хронологічної:  $\bar{Y} = \frac{\frac{1}{2}y_1 + y_2 + y_3 + \dots + \frac{1}{2}y_n}{n-1}$  .

2. Середній абсолютний приріст розраховується за формулою середньої арифметичної простої з ланцюгових приростів:  $\bar{A} = \frac{\sum A_{\text{ланц}}}{n}$  .

3. Середній коефіцієнт зростання визначається за формулою середньої

геометричною з ланцюгових коефіцієнтів зростання:  $\bar{K} = \sqrt[n]{K_1^I \times K_2^I \times \dots \times K_n^I}$ .

4. Середній темп зростання дорівнює:  $\bar{T}_{зр.} = \bar{K} \times 100$ .

5. Середній темп приросту:  $\bar{T}_{пр.} = \bar{T}_{зр.} - 100$ .

Таблиця 2.1

**Аналітичні показники динаміки \_\_\_\_\_**

Показники ряду	Символи	Роки				
		20__	20__	20__	20__	20__
Рівень ряду : <i>(назва показника, одиниця виміру)</i>	$Y$					
Абсолютний приріст: <i>базисний</i> <i>ланцюговий</i>	$A^{\delta} = Y_n - Y_0$ $A^{\lambda} = Y_n - Y_{n-1}$	×	×			
Коефіцієнт зростання: <i>базисний</i> <i>ланцюговий</i>	$K^{\delta} = \frac{Y_n}{Y_0}$ $K^{\lambda} = \frac{Y_n}{Y_{n-1}}$	×	×			
Темп зростання: <i>базисний</i> <i>ланцюговий</i>	$T_{зр.}^{\delta} = K^{\delta} \times 100$ $T_{зр.}^{\lambda} = K^{\lambda} \times 100$	×	×			
Темп приросту: <i>базисний</i> <i>ланцюговий</i>	$T_{пр.}^{\delta} = T_{зр.}^{\delta} - 100$ $T_{пр.}^{\lambda} = T_{зр.}^{\lambda} - 100$	×	×			
Абсолютне значення одного проценту приросту	$n = \frac{Y_{n-1}}{100}$	×				

В кінці підрозділу формуються висновки по проведеному дослідженню динаміки показника.

Підрозділ 2.2 присвячений виявленню загальної тенденції розвитку явища, що вивчається, за допомогою прийомів розрахунку ковзної (рухомої) середньої і аналітичного вирівнювання, рекомендується макет табл. 2.2.

Таблиця 2.2

**Розрахунок ковзної середньої динаміки \_\_\_\_\_**

Рік	Рівень ряду	Трьохріччя	Рівень ряду		Приріст середнього рівня
			сума за 3 роки	середня за рік	
20__					
20__		20__ - 20__			×
20__		20__ - 20__			
20__		20__ - 20__			
20__					

Аналітичне вирівнювання рядів динаміки досліджуваного показника проводиться за допомогою математичної формули, яка найбільш точно відображає загальну тенденцію ряду (пряма лінія). Для проведення допоміжних розрахунків рекомендується використовувати макет таблиці (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

**Вихідні та розрахункові дані для вирівнювання ряду динаміки**

Роки	Змінна часу	Фактичний рівень показника	Розрахункові величини			Теоретичний рівень показника
			$ty$	$t^2$	$a_1t$	
$n$	$t$	$y$				$Y_t = a_0 + a_1t$
20__	- 2					
20__	- 1					
20__	0					
20__	1					
20__	2					
Разом	0					

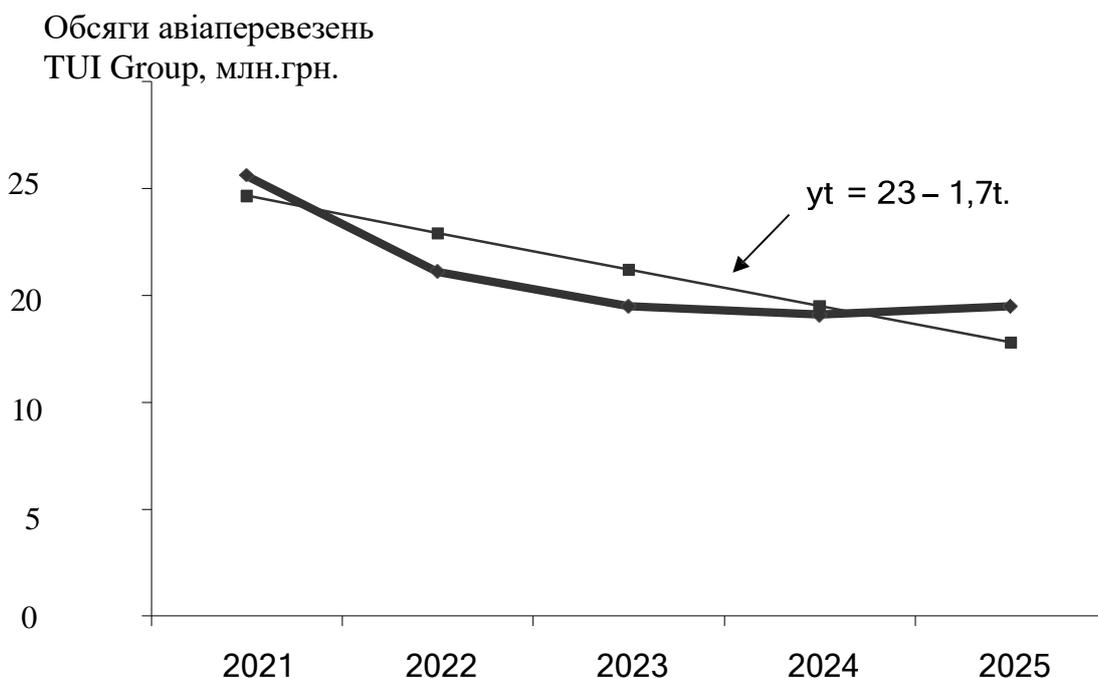
При вирівнюванні динамічних рядів за допомогою прямої лінії її параметри прямої визначаються за системою рівнянь:

$$\begin{cases} a_0 n + a_1 \Sigma t = \Sigma y \\ a_0 \Sigma t + a_1 \Sigma t^2 = \Sigma ty; \end{cases}$$

Звідки:  $a_0 = \frac{\Sigma y}{n}$ ;  $a_1 = \frac{\Sigma ty}{\Sigma t^2}$ .

Після знаходження параметрів рівняння приймає вигляд:  $y_t =$

Завершується підрозділ побудовою графіка, на якому зображується фактичний і вирівняний ряд динаміки, наприклад, такий як наведено на рис. 2.1.



Умовні позначення:

- фактичний рівень авіап перевезень TUI Group;
- теоретичний рівень, вирівняний за рівнянням прямої лінії.

**Рис. 2.1. Динаміка обсягів авіап перевезень туроператора TUI Group**

Розрахунки рекомендується проводити з використанням програми Microsoft Excel. Робота повинна бути ілюстрована рисунками (схемами, графіками, діаграмами тощо). Великі за розміром таблиці, рисунки та розрахунки за допомогою формул (більше 0,5 сторінки) виносяться у додатки.

## ВИСНОВКИ

Висновки це заключна частина роботи 2 сторінки – є коротким резюме з усього змісту роботи як результату проведеного дослідження. Формуються висновки та рекомендації, що показують, якою мірою вирішено завдання й досягнуто мету, сформульовану у вступі. У висновках потрібно наголосити на якісних та кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів дослідження, викласти рекомендації щодо їх використання.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

У список включаються літературні джерела (орієнтовна кількість – до 20), які були безпосередньо використані у курсовій роботі. Під час складання списку використаних джерел необхідно дотримуватися національного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Джерела розміщуються за абеткою прізвищ авторів або заголовків. До списку не вносяться джерела інформації та методичні розробки, що використовуються у навчальному процесі.

## ДОДАТКИ

Після списку використаних джерел наводяться додатки, до яких доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повного сприйняття роботи:

- проміжні математичні доведення, формули і розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- об'ємні розрахунки;
- результати комп'ютерної обробки даних тощо.

В кінці роботи, після списку використаної літератури автор ставить дату виконання та власний підпис (вимоги до оформлення див. у розділі Нормо-контроль виконання курсової роботи).

## 5. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота повинна бути відповідним чином оформлена (див. Нормо-контроль виконання курсової роботи).

Робота може бути виконана в рукописному варіанті або надрукована з використанням ПЕОМ. Текст роботи, заголовки, таблиці, рисунки, додатки мають бути виконані в одному кольорі.

Текст має бути написаним (надрукованим) на одній стороні стандартного білого аркуша формату А4 (210×297 мм) з дотриманням таких розмірів поля: верхнє, нижнє, ліве – не менше 20 мм, праве – не менше 10 мм. Не допускається виділення поля будь-якими рамками.

При комп'ютерному наборі тексту слід використовувати 14 розмір шрифту Times New Roman, міжрядковий інтервал 1,5. Сторінки роботи нумеруються арабськими цифрами. Номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Курсова робота починається з інформаційно-вступної частини, яка містить титульний аркуш (додаток А). Далі розміщується зміст, у якому зазначаються назви всіх структурних елементів курсової роботи: розділів, підрозділів та пунктів основної частини.

Кожний розділ курсової роботи слід починати з нової сторінки. Заголовки підрозділів пишуть на тій же сторінці, де був текст попереднього підрозділу, відступивши на 2 рядки.

Основну масу цифрової інформації роботи оформляють у таблицях. Таблицю розміщують після першого посилання на неї в тексті або на наступній сторінці, якщо місця для неї на попередній недостатньо. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею симетрично до тексту. Слово «Таблиця» розміщують в правому верхньому куті з зазначенням її номера. Нумерація таблиць здійснюється наскрізно в межах розділів.

Кожен бібліографічний запис починають з нового рядка. На останньому аркуші списку використаних джерел автор роботи ставить свій підпис і дату закінчення роботи.

Додатки оформлюють розміщують у порядку появи посилань у тексті. При оформленні додатків на окремому аркуші друкують великими літерами слово «ДОДАТКИ», по центру над заголовком пишеться слово «Додаток» з позначенням відповідної великої літери, наприклад «Додаток А».

**Загальні вимоги.** Курсову роботу друкують за допомогою комп'ютера (через інтервал 1,5) з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210 x 297 мм), розміщуючи на сторінці 28 – 30 рядків (повний рядок повинен містити близько 65 знаків). Поля мають бути: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 25 мм та нижнє – 20 мм.

При комп'ютерному наборі тексту слід використовувати шрифт Times New Roman розміру 14. У разі потреби в таблицях шрифт може бути зменшено до кеглю 12. Абзацний відступ має становити 1,25 см. Вирівнювання тексту – по ширині.

Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи й підрозділи.

Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують жирним шрифтом (розмір літер – 14) великими літерами з орієнтацією по центру. До заголовка підрозділу роблять відступ один інтервал. Заголовки підрозділів друкують жирним шрифтом маленькими літерами (крім першої великої) симетрично до тексту роботи. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Кожну структурну частину (розділи) курсової роботи треба починати з нової сторінки, при цьому на попередньому аркуші повинно бути не менше 2/3 сторінки тексту.

Заголовки підрозділів повинні розміщуватися на відстані двох міжрядкових інтервалів від попереднього тексту. Відстань між заголовком підрозділу та наступним текстом має дорівнювати одному міжрядковому інтервалу. Після заголовка підрозділу на сторінці повинно бути не менше 3 рядків тексту до кінця сторінки. Якщо ці умови не виконуються, заголовок переносять на наступну сторінку.

Лапки, апострофи, тире повинні бути однаковими по всій роботі.

При згадуванні прізвищ науковців спочатку наводяться ініціали: З. В. Бойко, В. О. Шевчук (між ініціалами ставиться пробіл). Не можна залишати ініціали на попередньому

рядку, відриваючи їх від прізвищ.

Перед тире та після нього мають бути пропуски. Перед лапками і дужками, що відкриваються, ставлять пропуски, після них – пробіли відсутні. Після лапок і дужок, які закриваються, повинні бути пропуски, перед ними пропуски не ставлять.

Між знаком «№» та цифрою; цифрою та знаком «%» ставиться пробіл.

Загальноприйняте скорочення «грн» (за винятком кінця речення) наводиться без крапки, тобто «тис. грн», «грн».

Оформлення курсової роботи повинно бути охайним, без помилок і помітних виправлень. Друкарські помилки, описки і графічні неточності, виявлені в процесі написання роботи, допускається виправляти коректором (не більше 2 виправлень на сторінці).

**Нумерація.** Нумерацію сторінок подають арабськими цифрами без знака №. Номер сторінки проставляють у правому верхньому кутку. Нумерація починається зі змісту цифрою 2. Якщо на весь аркуш роботи розміщена таблиця чи рисунок горизонтальної орієнтації – слід дотримуватися розміщення номера як і на інших аркушах.

**Рисунки.** Основними видами ілюстративного матеріалу в курсових роботах є: технічний рисунок, схема, діаграма і графік (за кольоровим оформленням – тільки чорно-білі).

Не варто оформлювати посилання на ілюстрації як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься у підписі. Розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках «(рис. 3.1)» або зворот типу: «...як це видно з рис. 3.1» або «... як це показано на рис. 3.1».

Якість ілюстрацій повинна забезпечувати їх чітке відтворення, сканокопії ілюстрацій у роботі розміщувати не дозволяється!

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Підпис рисунка розміщується з орієнтацією по центру сторінки, після підпису крапка не ставиться, після назви рисунка слід залишати один вільний рядок: Приклад.

Рис. 1.2. Класифікація туристичних маршрутів  
(другий рисунок першого розділу)

Обираючи вид ілюстрації слід звернути увагу на наступне: динаміку явищ доцільно унаочнювати з використанням графіків, стовпчикових діаграм та гістограм. Приклад.

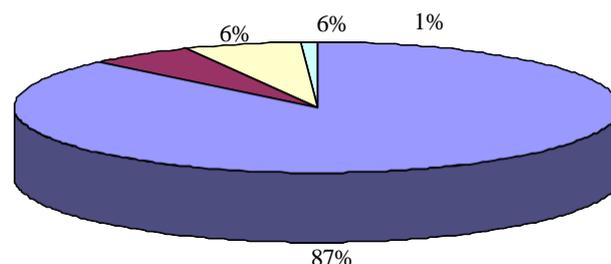


Рис. 2.1. Структура реалізації маршрутів туроператором в 2025 році

**Таблиці.** Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлятися у вигляді таблиць.

Таблицю розміщують після першої згадки про неї в тексті таким чином.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують жирним шрифтом з орієнтацією по центру. Слово

«Таблиця» друкують не жирним курсивом з орієнтацією по правому полю аркуша. Після таблиці до наступного тексту слід пропускати один рядок.

Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) пишуть слова «Продовж. табл.» і вказують номер, наприклад:

«Продовж. табл. 1.2». Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, після другої цифри крапка не ставиться.

Наприклад: *Таблиця 2.2* (друга таблиця другого розділу).

Цифрові значення в таблиці наводяться з вирівнюванням по центру.

Точність обчислення показників у таблиці: дні і роки окупності – до цілих; відсотки – до десятих; коефіцієнти – до тисячних, суми у грн – до сотих, у тис. грн – до цілих чи десятих залежно від способу подання інформації у фінансовій звітності.

**Формули** розміщують на окремих рядках. Розмір шрифту виконання складових формули – 14.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу та числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Якщо після наведення формули розшифрування складових не виконується, в кінці формули ставиться крапка.

Перенос формул на наступний рядок допускається тільки на знаках операцій, що виконуються, причому знак операції на початку наступного рядка повторюють.

Розрахунок розміщується на наступному рядку після формули.

**Посилання та цитування.** При написанні курсової роботи необхідно наводити посилання на джерела, матеріали або окремі результати досліджень інших вчених, з яких наводяться дані в курсовій роботі. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг.

Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них є наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Посилання в тексті курсової роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком джерел, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «...у працях [1-7] або у роботах сучасних фахівців [5, с. 87-89;]». Між скороченим поданням сторінок та їх номерами ставиться пробіл. Крапка ставиться у кінці квадратних дужок. Кожна сторінка теоретичного розділу обов'язково повинна містити посилання на використані літературні джерела.

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати.

**Перерахування.** При необхідності в ході викладу тексту можуть наводитися перерахування. Перед перерахуванням ставиться двокрапка. Перед кожною позицією

перерахування треба ставити арабські цифри з дужкою (перший рівень деталізації). Для подальшої деталізації перерахування треба використовувати малі літери українського алфавіту з дужкою (другий рівень деталізації). Перерахування першого рівня деталізації пишуть малими буквами з абзацного відступу, другого рівня – з відступом відносно місця розташування перерахувань першого рівня. Фігурні маркери для оформлення перерахувань не застосовуються

**Список використаних джерел.** У ході виконання дипломної роботи студент повинен фіксувати бібліографічні описи використовуваних ним джерел.

Основними елементами бібліографічного опису є: прізвище автора; назва книги; місце випуску (місто); назва видавництва; рік випуску; загальна кількість сторінок або сторінки, на яких надруковані статті чи інші складові таких джерел, як книги, журнали, газети тощо.

Бібліографічний опис оформлюється згідно з ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Джерела розміщуються за абеткою прізвищ авторів або заголовків. До списку не вносяться джерела інформації та методичні розробки, що використовуються у навчальному процесі.

Нормативна база на початок списку не виноситься, а розміщується в алфавітному порядку! До списку джерел не включаються комплекти звітності, методичні рекомендації з виконання курсових, чи інших видів робіт студентами!

## 6. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Здобувачі вищої освіти здають курсову роботу для перевірки на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування за визначеним викладачем графіком (але не пізніше, ніж за два тижні до захисту).

У процесі перевірки курсової роботи керівник робить письмові зауваження, зрозумілі помітки, виправлення, відмічає позитивні сторони роботи та недоліки, які потрібно ліквідувати до захисту. Керівник курсової роботи обов'язково оформляє Лист оцінювання (додаток В).

Курсові роботи, зміст та оформлення яких відповідає вимогам методичних рекомендацій, допускаються до захисту, про що викладачем робиться відмітка в Листі оцінювання. За необхідності курсова робота доопрацьовується згідно із зауваженнями, а потім допускається до захисту.

Захист курсової роботи проводиться публічно перед комісією у складі 2-3 викладачів кафедри, у тому числі і керівника курсової роботи. За результатами захисту оформляється протокол і відомість.

Критерії оцінювання курсової роботи затверджуються кафедрою та відображаються у Листі оцінювання (додаток В). При цьому загальна кількість балів за виконання курсової роботи (до захисту) – 59, за відповіді на питання членів комісії під час захисту – 41.

Результати захисту курсової роботи оцінюються за національною шкалою та шкалою ЄКТС:

Сума балів	Шкала ЄКТС	4-балова шкала
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного захисту
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним написанням роботи

У випадку отримання здобувачем вищої освіти під час захисту курсової роботи оцінки «незадовільно» (FX, F) рішенням кафедри йому може бути запропонована нова тема і новий термін виконання курсової роботи.

Здобувачі вищої освіти, які без поважної причини не подали курсову роботу у визначений термін або не захистили її, вважаються такими, що мають академічну заборгованість.

## 7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Барометр світового туризму. URL : [https://www-untourism-int.translate.google/news?types%5Bnews%5D=news&tag&query&\\_x\\_tr\\_sl=en&\\_x\\_tr\\_tl=uk&\\_x\\_tr\\_hl=uk&\\_x\\_tr\\_pto=sc](https://www-untourism-int.translate.google/news?types%5Bnews%5D=news&tag&query&_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=uk&_x_tr_hl=uk&_x_tr_pto=sc)
2. Благун І., Румянцева І. Аналіз сучасних тенденцій розвитку туризму в Україні в кризових умовах. *Мультидисциплінарний міжнародний журнал «Věda a perspektivy»* 2024. №2 (33). URL : <https://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/9206>.
3. Варяничко М. Ретроспективний аналіз розвитку сталого туризму. *Економіка та суспільство*, 2024. (66). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-43>.
4. Воловельська І., Толстова, А. Аналіз проблем та перспектив розвитку організаційно-економічних аспектів підприємств туристичної галузі в Україні. *Трансформаційна економіка*, 2023. (4 (04)). С. 14-17. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2023-4-3>.
5. Все про туризм: туристична бібліотека. URL: <http://tourlib.net/>.
6. Всесвітня туристична організація. URL: <http://www2.unwto.org/>.
7. Гаркуша Н. М., Польова Т. В., Гаркуша Н. М. Соціально-економічна статистика : навч. посібник. 3-тє вид., випр. і доп. Харків: Харків. держ. ун-т харчув. та торг. 2018. 374 с.
8. Глубоченко К. О., Дорошенко О. М. Аналіз сучасного стану ринку та перспективи туристичних послуг в Україні. *Modern Economics*. 2021. № 30. С. 71-75. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V30\(2021\)-11](https://doi.org/10.31521/modecon.V30(2021)-11).
9. Дашборди туристичної статистики України 2009-2022 (оновлення від 01.2024). URL : [https://nto.ua/nsts\\_analytics.html](https://nto.ua/nsts_analytics.html).
10. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.
11. Джинджоян В. В. Аналіз туристичних підприємств України в контексті реалізації соціальних функцій. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7897>.
12. Дорогань-Писаренко Л. О., Єгорова О. В., Рудич А. І. Статистика: навч. посібн. Полтава : РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.
13. Журба І., Несторишен І. Аналіз показників індустрії туризму в Україні та світі: проблеми та перспективи розвитку. *Development Service Industry Management*. С. 50-55. URL : [https://doi.org/10.31891/dsim-2023-1\(5\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2023-1(5)).
14. Захарова Т. Напрямки розвитку туристичного бізнесу України. *Економіка та суспільство*, 2023. (49). URL : <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-6>
15. Каткова Т. І. Статистичний аналіз ринку туристичних послуг України. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. Серія економічна. Випуск 30/2021.
16. Кізюн А. Г., Гуцал Л. А., Цуркан І. М. Аналіз розвитку індустрії туризму в Україні в умовах російсько-української війни. *Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі*. 2023. (8). С. 79-87. URL : <https://doi.org/10.32782/tourismhospcee-8-11>.
17. Коротун О. П. Оцінювання стратегічних орієнтирів розвитку туристичної галузі країни в період економічної нестабільності. *Інтелект XXI*. 2020. № 6. С. 51–57. URL : <http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2020/20206/11.pdf>.
18. Кулібаба А., Рудич А. Особливості організації статистичного спостереження діяльності туроператорів. *Стан та перспективи розвитку рекреаційно-туристичного*

комплексу України: природний, соціальний, економічний та інноваційний аспекти : зб. матеріалів всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 15 трав. 2025 р.). Полтава : ПДАУ, 2025. С. 126-130. URL: <https://dspace.pdau.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f01f8344-da76-4ee3-b918-c2e0f1d775a7/content>

19. Мареха І., Мозгова Д., Косяченко Ф. Аналіз екологічних сегментів Європейського ринку сталого туризму. *Економіка та суспільство*, 2022. (46). URL : <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-36>.

20. Матюх С. А. Журба І. Є., Несторишен І. В. Економіка підприємств туристичної галузі: проблеми та перспективи розвитку. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2022. № 3. Т.2. С. 7-12. URL : <https://heraldes.khmnpu.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/1052>.

21. Мелконян Д. В., Яворська В. В. Статистика в туризмі : навч. посіб. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. 195 с.

22. Національна система туристичної статистики / аналітика і інфографіка. URL: [https://www.ntoukraine.org/nsts\\_analytics\\_ua.html](https://www.ntoukraine.org/nsts_analytics_ua.html).

23. Національна Туристична Організація України. URL : <https://nto.ua/>.

24. Нодь О. Аналіз сучасного стану розвитку галузі туризму та курортно-рекреаційної сфери України та її регіонів. *Herald of Khmelnytskyi National University Economic Sciences*, 2021. 298 (5(2)). С. 274 - 279. URL : [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2021-298-5\(2\)-46](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2021-298-5(2)-46).

25. Топтун С., Рудич А. Шляхи підвищення ефективності туристичної діяльності. *Стан та перспективи розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України: природний, соціальний, економічний та інноваційний аспекти* : зб. матеріалів всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 15 трав. 2025 р.). Полтава : ПДАУ, 2025. С. 172-176. URL: <https://dspace.pdau.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f01f8344-da76-4ee3-b918-2e0f1d775a7/content>.

26. Офіційний сайт Державного агентства розвитку туризму України. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>.

27. Про туризм : Закон України від 15.09.1995 № 324/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>.

28. Статистичний щорічник України 2023. URL : <https://stat.gov.ua/uk/publications/statystychnyu-shchorichnyk-ukrayiny-2023>.

29. Статистичний щорічник України 2024. URL : <https://stat.gov.ua/uk/publications/statystychnyu-shchorichnyk-ukrayiny-2024>.

30. Тютюнник Ю., Нужна І. Інвестиційно-фінансова складова бізнес-планування у сільському зеленому туризмі. *Стан та перспективи розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України: природний, соціальний, економічний та інноваційний аспекти* : зб. матеріалів всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 15 трав. 2025 р.). Полтава : ПДАУ, 2025. С. 181-184.

31. Український ринок HORECA: основні показники, проблеми та тенденції розвитку. URL : [https://drive.google.com/file/d/13BljyT4-mrwmBa\\_Qxspatw\\_XAVW\\_fk9QmH/view12](https://drive.google.com/file/d/13BljyT4-mrwmBa_Qxspatw_XAVW_fk9QmH/view12).

32. Хвостик Д., Рудич А. Особливості формування туристичних потоків. *Стан та перспективи розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України: природний, соціальний, економічний та інноваційний аспекти* : зб. матеріалів всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 15 трав. 2025 р.). Полтава : ПДАУ, 2025. С. 185-190. URL: <https://dspace.pdau.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f01f8344-da76-4ee3-b918-2e0f1d775a7/content>

<https://dspace.pdau.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f01f8344-da76-4ee3-b918-c2e0f1d775a7/content>.

33. Центр економічної стратегії. Економіка України 2024. URL : [https://ces.org.ua/wp-content/uploads/2025/01/ukr\\_ukrainian-economy-in-war-times-december.pdf](https://ces.org.ua/wp-content/uploads/2025/01/ukr_ukrainian-economy-in-war-times-december.pdf).

34. Чорна Н. М. Стан та основні тренди розвитку туристичної галузі України в умовах сьогоденних викликів. *Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі*, 2023. (8). С. 72-78. URL : <https://doi.org/10.32782/tourismhospsee-8-10> .

# **ДОДАТКИ**

## Додаток А

### НОРМО-КОНТРОЛЬ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Зміст записів	Норма
1. Обсяг роботи, сторінок без списку використаних джерел і додатків	20 (± 2)
2. Зміст роботи (приблизний обсяг в сторінках): ВСТУП – 2 стор. РОЗДІЛ 1. СТАТИСТИЧНЕ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ... – до 6 стор. РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ТА ТЕНДЕНЦІЙ... – до 10 стор. ВИСНОВКИ – 2 стор. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ДОДАТКИ	
3. Поля на сторінці (не менше):	верхнє, нижнє, ліве – не менше 20 мм, праве – не менше 10
4. Нумерація сторінок цифрою	Правий верхній кут без рисок і крапок.
5. Початок нумерації сторінок	Зі змісту роботи цифрою 2 (два).
6. Оформлення тексту: Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» друкують великими літерами, <b>жирним шрифтом</b> , по центру рядка. Номер розділу ставлять після слова РОЗДІЛ ( <b>жирним шрифтом</b> ), після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) <b>жирним шрифтом</b> , з абзацного відступу в підбір до тексту. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Кожну структурну частину курсової роботи починати з нової сторінки, але остання сторінка розділу повинна бути заповнена не менше ніж на третину.	
7. Оформлення таблиць Нумерація - послідовно за кожним розділом: 2.1; 2.2; і т.д. Розміщення – праворуч на сторінці над назвою таблиці, незалежно від орієнтації сторінки. Нумерують таблицю один раз над першою її частиною. При цьому <i>слово таблиця пишеться курсивом</i> і ставиться її номер, вкінці номера крапка не ставиться. Над іншими частинами (в разі переносу на другу сторінку) пишуть слова «Продовж. табл.» вказують номер таблиці, наводять додатковий рядок з номерами граф таблиці. Назву таблиці наводять по центру рядка з великої літери <b>жирним шрифтом</b> , в кінці назви таблиці крапку не ставлять. Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки з малих літер. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба (у випадку аналізу структури номери показників доцільно проставляти поряд з їх назвою) Рисунок відокремлюють від подальшого тексту роботи вільним рядком. Перед таблицею вільного рядка не залишають.	

### **8. Оформлення рисунків**

Нумерація - послідовно за кожним розділом (внизу) під рисунком (схемою): 2.1; 2.2; 2.3 і т.д. малими літерами (крім першої великої) по центру рядка, в кінці назви рисунку крапку не ставлять.

*Наприклад:* Рис. 1.1. Назва...

Рисунок відокремлюють від подальшого тексту роботи вільним рядком. Рисунки наводяться без рамки.

### **9. Оформлення формул**

Нумерація - послідовно за кожним розділом в круглих дужках біля правого поля сторінки без крапок від формули до її номера. Громіздкі формули розміщують на окремих рядках. Це стосується і всіх нумерованих формул.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів слід подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнту треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

У кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилення в наступному тексті. Розрахунки за формулою наводять на наступному рядку.

### **10. Оформлення літературних джерел**

Згідно з ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Джерела розміщуються за абеткою прізвищ авторів або заголовків.

Кількість використаних джерел у списку – не менше 15-20

### **10. Оформлення додатків**

На окремому аркуші – слово «Додатки» (кегель – не більше 24). Цей аркуш нумерується. Додатки оформляють як продовження курсової роботи у порядку появи посилань у тексті роботи.

Додатки слід позначати великими літерами української абетки.

При цьому вгорі аркуша посередині рядка малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток А» і велика літера, що позначає додаток.

## **Технологічні вимоги**

### **1. Термін виконання роботи**

Повна готовність визначається за 10 днів до встановленої дати захисту.

### **2. Дата і місце підпису роботи автором**

На останній сторінці списку використаних джерел до подання на кафедру для перевірки.

**3. Захист:** у встановлені навчальним відділом дати (на заліковому тижні) до екзамену з дисципліни «Статистика туризму»

Додаток Б  
(зразок титульної сторінки)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, економічних досліджень і туризму

КУРСОВА РОБОТА  
«СТАТИСТИКА ТУРИЗМУ»

на тему:

« \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_»

Виконав (ла): здобувач вищої освіти  
першого (бакалаврського) рівня  
денної форми здобуття освіти  
освітньої програми Туризм  
\_\_\_\_\_ курсу, \_\_\_\_\_ групи  
спеціальності ІЗ Туризм та рекреація  
факультету обліку та фінансів

Науковий керівник: \_\_\_\_\_

Полтава 20\_\_\_\_

## Додаток В

# МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, економічних досліджень і туризму

### ЗАВДАННЯ на курсову роботу

здобувачеві вищої освіти \_\_\_\_\_ курсу \_\_\_\_\_ групи, спеціальності ІЗ Туризм та рекреація

\_\_\_\_\_ (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема:

2. Строк здачі курсової роботи на кафедру – не пізніше \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

3. Перелік питань, що підлягають розробці:

Дата видачі завдання «\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

Керівник курсової роботи

\_\_\_\_\_ (підпис)

\_\_\_\_\_ (ім'я, прізвище)

Завдання прийняв до виконання

\_\_\_\_\_ (підпис)

\_\_\_\_\_ (ім'я, прізвище)

# Додаток Г

Полтавський державний аграрний університет

Факультет \_Обліку та фінансів

Форма навчання \_денна

Спеціальність\_ J3 Туризм та рекреація

Група\_ J3 TP \_бд\_202\_

## ЛИСТ ОЦІНЮВАННЯ курсової роботи

з дисципліни Статистика туризму

здобувача вищої освіти \_\_\_\_\_

на тему \_\_\_\_\_

Обсяг курсової роботи (проєкту) \_\_\_\_\_

Кількість використаних джерел \_\_\_\_\_

Відсоток оригінальності тексту \_\_\_\_\_

**Загальна оцінка роботи** (необхідне підкреслити, у разі потреби – доповнити): *актуальність теми розкрита* – фрагментарно; на середньому рівні; у повному обсязі; *ступінь втілення мети та виконання завдань дослідження* – низький; середній; високий; *повнота розкриття теми роботи у змісті* – фрагментарно; на середньому рівні; у повному обсязі \_\_\_\_\_

**Загальна оцінка змісту та якості оформлення роботи (проєкту)** (необхідне підкреслити, у разі потреби – доповнити): *теоретичний розділ містить кількість критичних оцінок* – недостатню, достатню; *аналітичний розділ містить ознак практичного дослідження*: фрагментарно; на середньому рівні; у повному обсязі; *проєктний розділ містить конкретних пропозицій та наукових розробок*: фрагментарно; на середньому рівні; у повному обсязі; *додатки пов'язані з матеріалом роботи*: фрагментарно; на середньому рівні, у повному обсязі; *висновки за результатами досліджень мають обґрунтування*: недостатнє, відносно достатнє, достатнє; *пропозиції мають характер* – декларативний, певною мірою практичний, практичний \_\_\_\_\_

### Результати оцінювання курсової роботи

Критерії оцінювання курсової роботи (проєкту)*	Максимальна кількість балів	Отримані бали
<b>1. Оцінка змісту курсової роботи</b>		
1. Обґрунтування актуальності обраної теми роботи, формулювання мети, завдання, об'єкта та предмета дослідження	5	
2. Відповідність змісту курсової роботи (проєкту) темі та затвердженому плану	5	
3. Ступінь розкриття теоретичних аспектів проблеми, обраної для дослідження та глибина і якість аналізу теоретичного матеріалу (наявність критичних узагальнень різних підходів до постановки і вирішення проблеми відповідно до теми курсової роботи (проєкту), коректність використання понятійного апарату, посилання, цитування)	10	
4. Якість практичного дослідження та його детальний аналіз з використанням наукових методів (аналітичних, статистичних, методів моделювання тощо) та новітніх інформаційних джерел	10	
5. Науковий підхід до виявлення проблем та обґрунтованість шляхів удосконалення та практична значущість висновків і пропозицій відповідно до досліджуваної теми	10	
6. Інші характеристики	4	
<i>Разом</i>	<b>49</b>	
<b>2. Оцінка якості оформлення курсової роботи</b>		
1. Ілюстративність роботи (наявність та відповідність діючим стандартам таблиць, графіків, схем та списку використаних джерел)	5	
2. Відповідність оформлення курсової роботи (проєкту) встановленим вимогам і дотримання графіку виконання	5	
<i>Разом</i>	<b>10</b>	
<b>3. Загальна кількість балів за виконання курсової роботи (до захисту)</b>	<b>59</b>	

### Висновки (підкреслити)

- рекомендувати до захисту без доопрацювання;

- рекомендувати до захисту при умові доопрацювання \_\_\_\_\_

- не рекомендовано до захисту, необхідно суттєво доопрацювати \_\_\_\_\_

Роботу перевірів \_\_\_\_\_

(Науковий ступінь, вчене звання, посада, П.І.П. викладача кафедри, що перевіряв курсову роботу)

« \_\_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

\_\_\_\_\_ (підпис)

Затверджено до друку Радою з якості вищої освіти спеціальності «Туризм та рекреація», 2025 р.  
Формат 60x90 <sup>1</sup>/<sub>16</sub>. Папір офсетний (білий 70-80 г/м<sup>2</sup>)  
Ум. друк. арк. 1,3. Обл.-вид. арк. 1,2. Тираж 5.  
Гарнітура Times New Roman Cug.

Друк – кафедра фінансів, економічних досліджень і туризму  
Полтавський державний аграрний університет